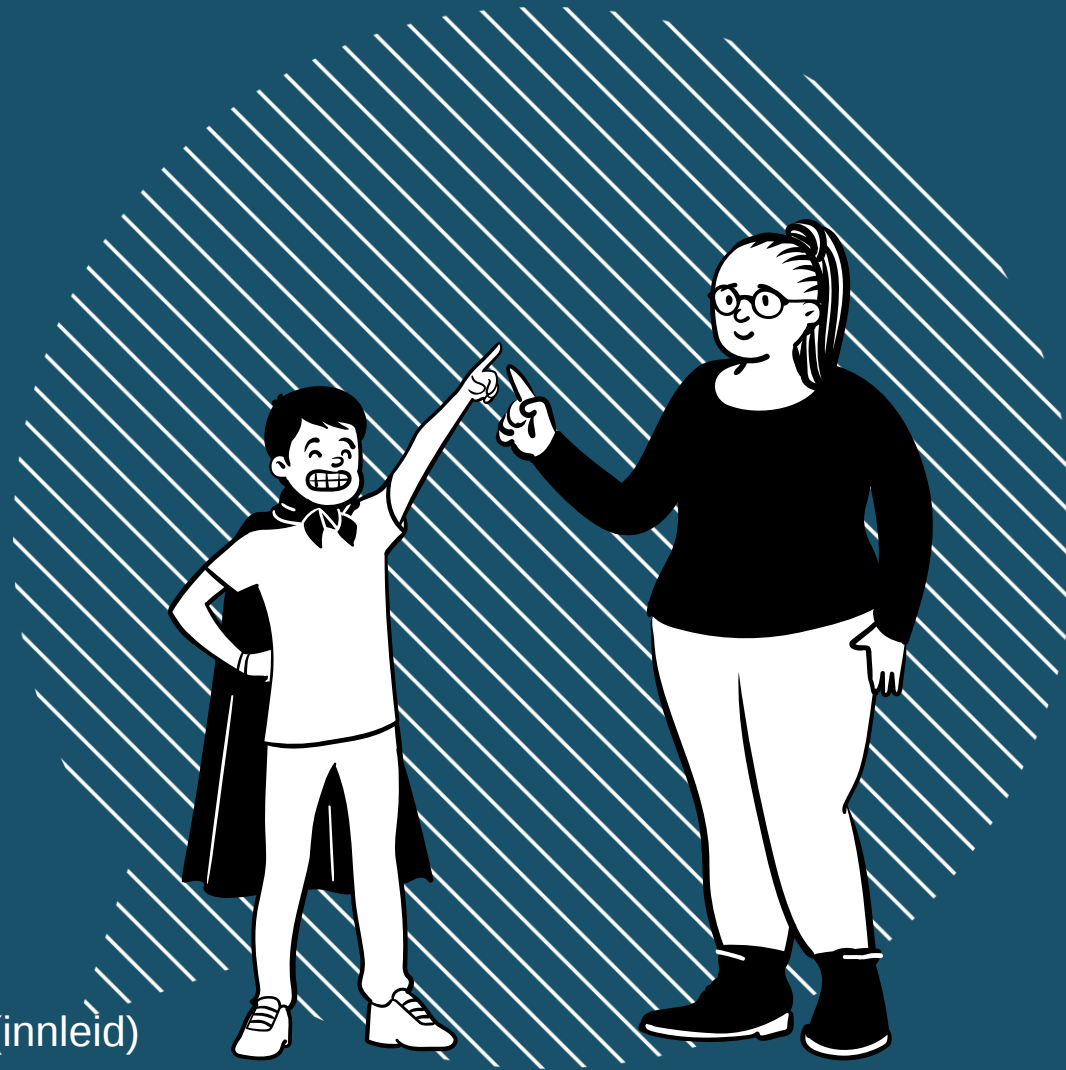

Nasjonal veileder psykisk helsearbeid barn og unge

- Presentasjon av prosessen med utvikling av veileder
- Presentasjon av utkast til veileder
- Hva trengs for å implementere veilederen i tjenestene?

Turid Moseid, seniorrådgiver, Helsedirektoratet

Ester Marie Espeset, psykologspesialist/PhD, Helsedirektoratet (innleid)

MANDAT:

Tverrsektoriell veileder psykisk helse barn og unge

beskrive et helhetlig og
samordnet psykisk
helsearbeid for barn og
unge, fra helsefremmende
og forebyggende arbeid til
oppfølging og behandling

tydeliggjøre forventninger til
samarbeid og samhandling
på tvers av tjenester, nivåer
og sektorer

inkludere arbeidet med
rusproblematikk, vold og
overgrep

være nyttig for barn og unge
og rette seg mot de
arenaene som barn og unge
oppholder seg

Innsiktsarbeid

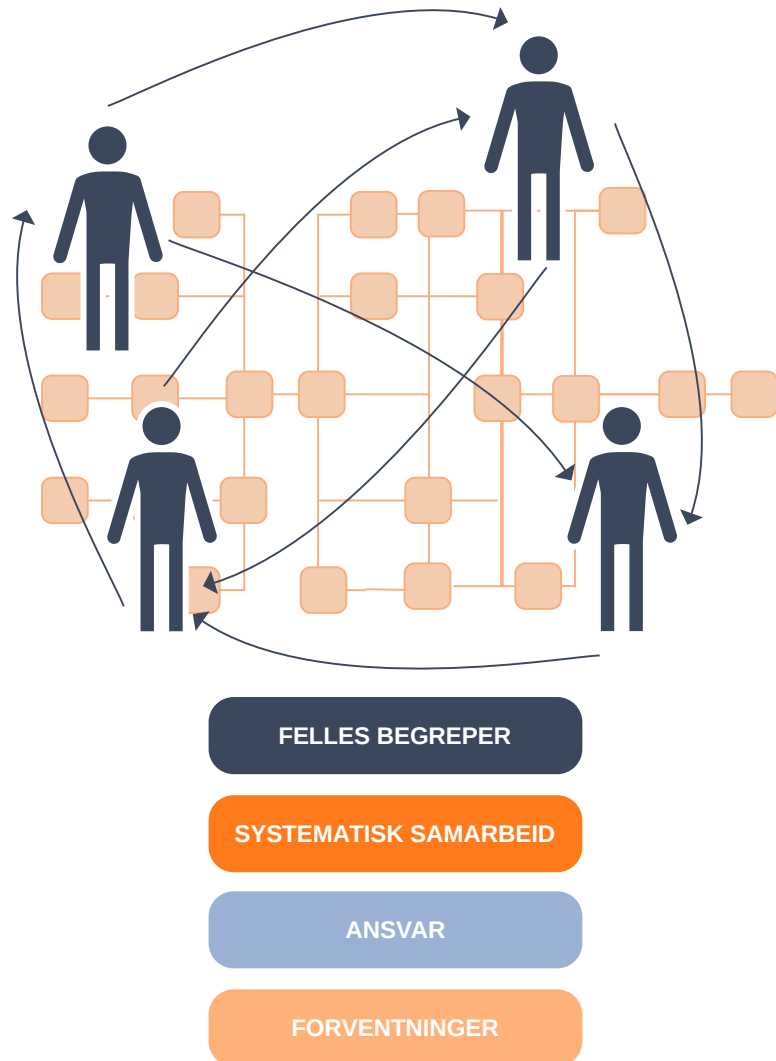

”

«Ønsker en veileder som tydeliggjør oppgaver og ansvar, og som kan være en hjelp for å samhandle bedre i kommunen».

Kommune

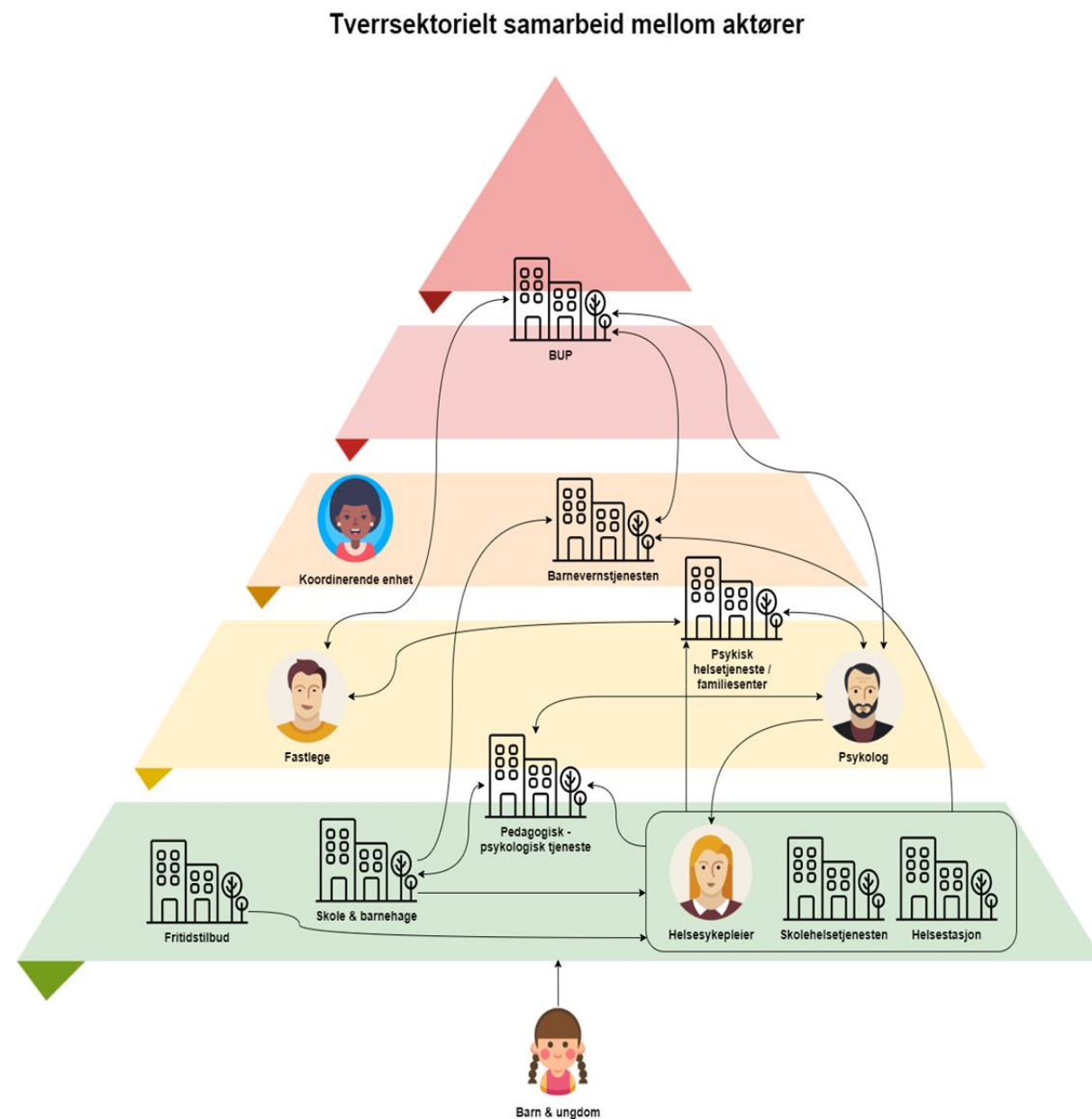
Hovedfunn - fellestrekk

- Fokus på helsefremming og forebygging på de universelle arenaer
- Tett samarbeid mellom tjenestene i kommunen for å sikre at barn, unge og familier som trenger hjelp fanges opp tidligst mulig
- Tilgjengelige tjenester og lavterskel tilbud med åpen dør for barn, ungdom og foresatte
- En tjeneste i kommunen som har ansvar for oppfølging og behandling av psykiske plager, som er tverrfaglig sammensatt og kan kartlegge og vurdere psykiske plager.
- Godt samarbeid mellom kommune og spesialisthelsetjeneste på systemnivå og individnivå.

En helhetlig tiltakskjede

- Det trengs ulike nivå av tiltak og tilbudet på ulike nivå må sees i sammenheng og være del av en helhetlig tiltakskjede for barn og unges psykiske helse.
- Hovedforløpene i Sammen om mestring kan ikke direkte overføres til barn og unge, men må videreutvikles og tilpasses.
- For å sikre at barn og unge får rett hjelp på rett nivå må det være tilstrekkelig kompetanse og kapasitet i alle ledd av tiltakskjeden

Nasjonal veileder psykisk helse barn og unge.

Fire områder:

Koordinering mellom kommune og PHBU

Helhetlig behandling og oppfølging

Tidlig innsats og samarbeid i kommunen

Helsefremmende og forebyggende arbeid

Koordinering mellom kommune og psykisk helsevern for barn og unge (PHBU)

Psykisk helsetilbud i kommunen – Helhetlig behandling og oppfølging

Tidlig innsats og samarbeid i kommunen

Kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid

Ekstern høring vinter 2023

Totalt 68 høringssvar fra

- 22 kommuner
- 3 fylkeskommuner
- 2 statsforvaltere
- 14 helseforetak,
- Brukerorganisasjoner
- Interesseorganisasjoner
- Barneombudet
- Helsetilsynet
- KS
- Kompetanse og forskningsmiljø

Mange konstruktive innspill og tilbakemeldinger

Noen høringssvar

- «Den rammer inn alt fra forebygging, planarbeid, behandlingsarbeid og samarbeid mellom sektorene på en veldig god måte».
- «Vi mener en slik veileder er viktig for å tydeliggjøre ansvaret som ligger i kommunal sektor, og sammenhengen mellom kommunal sektor og spesialisthelsetjenesten»
- «Mental Helse Ungdom ønsker å uttrykke vår støtte til det generelle fokuset på viktigheten av brukermedvirkning og at medvirkning på tjeneste- og systemnivå nevnes særskilt i kapittelet 1.3 » (støttes av flere)
- «Ved at vi (kommune og PHBU) sammen kan jobbe for best mulig forløp for barn og unge gjør at vi vil bruke ressurser på best mulig måte. Det er spesielt bra at det fremheves viktigheten av å samarbeide om henvisninger, men også forløp underveis i behandling ved PHBU slik at ikke får flaskehalser i spesialisthelsetjenesten»

Publikasjoner som har hatt stor påvirkning på innholdet i veilederen

Samarbeid om tjenester til barn, unge og deres familier

Nasjonal veileder

Først publisert: 15. september 2022
Sist faglig oppdatert: 15. september 2022

Veilederen er utarbeidet av Arbeids- og velferdsdirektoratet, Utdanningsdirektoratet, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og Helsedirektoratet.

Barnevern – kartlegging og utredning av psykisk, somatisk og seksuell helse, tannhelse og rus

Nasjonalt forløp

Først publisert: 26. juni 2020
Sist faglig oppdatert: 27. juni 2023

Oppvekstreformen og pågående arbeid i kommunal sektor

- ✓ Felles mål og retning
 - ✓ Mobilisere kommunenes helsefremmende og forebyggende tjenester
 - ✓ Forankring i kommunens planarbeid
 - ✓ Samordning og samarbeid
- ✓ Å fremme god psykisk helse og tidlig hjelp til barn og unge er godt forebyggende barnevern
- ✓ Forebyggende plan:
 - ✓ Sette innsatser i sammenheng, på tvers av sektorer
 - ✓ Sørge for samarbeid og samordning av tjenester
- ✓ Å se helse, utdanning og barnevernssektor i sammenheng gir gevinster for alle

Opptrappingsplanen psykisk helse (2023-2033)

- Regjeringen har som mål at innbyggere i alle kommuner har **tilgang til kunnskapsbaserte tilbud innen psykisk helse og rus**
- Det skal være lav terskel for å søke hjelp når man opplever psykiske vansker. Mange, og særlig barn og unge, etterspør **hjelp som er lett tilgjengelig**, hvor man ikke trenger henvisning og ventetiden er kort.
- **Lavterskeltilbud** kan bidra til å forebygge at ulike livsmestringsutfordringer, livskriser, og milde og moderate plager og lidelser utvikler seg og blir mer alvorlige tilstander. Slike tilbud kan for eksempel inneholde støttesamtaler, hjelp til å finne fram i hjelpeapparatet, kurs i stressmestring, arbeid med søvnløshet, eller korttidsbehandling av lettere former for angst og depresjon.
- **Lovfesting av lavterskeltilbud** er blant alternativene som skal utredes. En tydeliggjøring i helselovgivningen kan klargjøre rammene for tilbudet, både for kommunene og for innbyggere. Det vil også kunne bedre samarbeid med psykisk helsevern, ved at det blir tydeligere hva spesialisthelsetjenesten kan forvente av kommunene

Gjennomgang av nytt forslag til hovedanbefalinger

(kan ikke vedlegges da veileder ennå ikke er publisert)

Helhetlig tilbud og samarbeid på tvers

Hva ønsker vi å oppnå med veilederen?

- Kunnskapsgrunnlaget veilederen bygger på viser glippsoner og mangler i tilbudet om helhetlig tilbud innen både helsefremming, forebygging og oppfølging og behandling
- Veilederen forsøker å tydeliggjøre at kommuner og statlige helsetjenester skal
 - Prioritere og systematisere det helsefremmende og forebyggende arbeidet
 - Sikre at barn og unge kan få hjelp tidlig, uten henvisning, før de utvikler mer omfattende psykiske plager og lidelser
 - Sikre at tilbudet til barn og unge ser helheten i deres liv, og har kunnskap om sammenhengen mellom vonde livserfaringer og psykisk helse
 - Tenke brukermedvirkning i alt de gjør
 - Samarbeide på individ-, tjeneste- og systemnivå

Veien videre

Veileder er nå godkjent i alle 5 direktorater

Målet er å publisere veilederen i oktober 2023

Det vil utarbeides en felles nasjonal implementeringsplan

- Felles nasjonalt webinar i forbindelse med lansering
- Tiltak basert på hva tjenestene trenger for å implementere veilederen